

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.1.2019
COM(2019) 16 final

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση της έναρξης διαπραγματεύσεων για συμφωνία με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σχετικά με την εξάλειψη των δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της σύστασης**

Στις 25 Ιουλίου 2018 ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ο πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής κατέληξαν σε συμφωνία για τη δρομολόγηση μιας νέας φάσης στις εμπορικές σχέσεις μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με σκοπό να διευκολυνθεί το εμπόριο και να αποφευχθεί η κλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων.

Σε κοινή δήλωση που εκδόθηκε στις 25 Ιουλίου 2018 προβλέπεται κατάργηση των δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα· αυξημένη συνεργασία για ρυθμιστικά ζητήματα και πρότυπα· διευκόλυνση του εμπορίου σπόρων σόγιας· και αύξηση του εμπορίου υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ) ώστε να δοθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση η δυνατότητα να διαφοροποιήσει περισσότερο τον ενεργειακό εφοδιασμό της. Συμφώνησαν επίσης να ενώσουν τις δυνάμεις τους για να βελτιώσουν την προστασία των ευρωπαϊκών και αμερικανικών εταιρειών από τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές σε παγκόσμιο επίπεδο και να συνεργαστούν στενά με εταίρους που συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις με σκοπό τη μεταρρύθμιση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ).

Για την υλοποίηση του κοινού θεματολογίου αυτού συστάθηκε εκτελεστική ομάδα εργασίας η οποία, μεταξύ άλλων, θα καθορίσει βραχυπρόθεσμα μέτρα για τη διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών. Συμφωνήθηκε ότι κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εφαρμογής της κοινής δήλωσης, η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Ηνωμένες Πολιτείες θα σέβονται πλήρως το πνεύμα της συμφωνίας αυτής, εκτός αν το ένα ή το άλλο μέρος αποφασίσει να τερματίσει τις διαπραγματεύσεις. Αμφότερες οι πλευρές συμφώνησαν επίσης ότι επιθυμούν να επιλύσουν τα δασμολογικά θέματα στους τομείς του χάλυβα και του αλουμινίου.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δεσμευτεί να εφαρμόσει την κοινή δήλωση της 25ης Ιουλίου 2018 με καλή πίστη. Η Επιτροπή θα αναστείλει τις διαπραγματεύσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες σε περίπτωση που οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν τηρήσουν τη δέσμευση της 25ης Ιουλίου 2018, να απόσχουν από τη θέσπιση νέων μέτρων κατά της ΕΕ βάσει του άρθρου 232 του νόμου για την ανάπτυξη του εμπορίου. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αναστείλει τις διαπραγματεύσεις σε περίπτωση που οι ΗΠΑ επιβάλουν εμπορικούς περιορισμούς κατά των εξαγωγών της ΕΕ βάσει του άρθρου 301 του νόμου για το εμπόριο του 1974 ή βάσει οποιουδήποτε άλλου παρόμοιου νόμου των Ηνωμένων Πολιτειών.

Στόχος των διαπραγματεύσεων σχετικά με την κατάργηση των δασμών θα είναι η εξάλειψη όλων των τελωνειακών δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα, σε αμοιβαία βάση, με στόχο την επίτευξη ουσιαστικής εξάλειψης των δασμών με την έναρξη ισχύος της συμφωνίας και σταδιακής εξάλειψης των εν λόγω δασμών σε σύντομο χρονικό πλαίσιο. Τα βιομηχανικά προϊόντα περιλαμβάνουν όλα τα εμπορεύματα, εκτός από εκείνα που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της συμφωνίας του ΠΟΕ για τη γεωργία. Μπορεί να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη ευαισθησία ορισμένων προϊόντων. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ είναι πρόθυμη να λάβει υπόψη πιθανές ευαισθησίες των ΗΠΑ για ορισμένα προϊόντα της αυτοκινητοβιομηχανίας.

Η ΕΕ και οι ΗΠΑ είναι οι μεγαλύτερες και πιο ολοκληρωμένες οικονομίες του κόσμου, με μακρά κοινή ιστορία στο εμπόριο και παρεμφερές επίπεδο οικονομικής ανάπτυξης. Οι ΗΠΑ είναι ο κυριότερος προορισμός των ενωσιακών εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων και ο δεύτερος μεγαλύτερος εξαγωγέας βιομηχανικών προϊόντων στην ΕΕ (μετά την Κίνα). Οι

εμπορευματικές συναλλαγές ΕΕ-ΗΠΑ ανήλθαν σε 633 δις. EUR το 2017, αποτελούμενες κυρίως από βιομηχανικά προϊόντα (598 δις. EUR, εκ των οποίων 166 δις. EUR στο εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού). Περίπου 4,7 εκατομμύρια θέσεις εργασίας στην ΕΕ συνδέονται με την παραγωγή για τις εξαγωγές προς τις ΗΠΑ. Τα βιομηχανικά προϊόντα αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μέρος των εμπορευματικών μας συναλλαγών με τις ΗΠΑ (94 % των ενωσιακών εξαγωγών και 95 % των εισαγωγών). Οι εμπορευματικές συναλλαγές ΕΕ-ΗΠΑ παρουσιάζουν σταθερή αύξηση κατά την τελευταία δεκαετία.

Γενικά, τόσο η ΕΕ όσο και οι ΗΠΑ έχουν χαμηλούς δασμούς στα βιομηχανικά προϊόντα. Οι απλοί μέσοι όροι δασμολογικών συντελεστών MEK για τα μη γεωργικά προϊόντα είναι 4,2 % και 3,1 % αντίστοιχα. Ενώ τα επίπεδα των εφαρμοζόμενων δασμών είναι σχετικά χαμηλά, το μέγεθος των εμπορικών μας σχέσεων συνεπάγεται ότι η εξάλειψη όλων των δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στις επιχειρήσεις και στους καταναλωτές και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού.

Μια εσωτερική ανάλυση υπολογίσιμης γενικής ισορροπίας με το μοντέλο MIRAGE δείχνει ότι η εξάλειψη των δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα θα ωφελούσε σχεδόν εξίσου και τους δύο εταίρους σε ό,τι αφορά την αύξηση του διμερούς εμπορίου. Οι ενωσιακές εξαγωγές εμπορευμάτων προς τις ΗΠΑ θα αυξάνονταν κατά 10 %, οι εξαγωγές των ΗΠΑ προς την ΕΕ θα αυξάνονταν κατά 13 %.

Η κατάργηση των δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα αναμένεται ιδίως να οδηγήσει σε σημαντικά οικονομικά οφέλη για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που επηρεάζονται δυσανάλογα από το κόστος της διάθεσης ενός προϊόντος στην αγορά. Οι μειώσεις του κόστους, μεταξύ άλλων μέσω της εξάλειψης των δασμών, μπορούν να συμβάλουν ώστε να γίνουν οι εξαγωγές των ΜΜΕ περισσότερο ανταγωνιστικές, και επομένως να επιδράσουν καθοριστικά στην απόφαση περί εξαγωγής ή μη εξαγωγής ενός προϊόντος.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας σύστασης αναφέρεται μόνο στο τμήμα της κοινής δήλωσης της 25ης Ιουλίου 2018 που αφορά την εξάλειψη των δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα. Η κοινή δήλωση εγκρίθηκε υπό εξαιρετικές περιστάσεις, προκειμένου να αποφευχθεί η κλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων μεταξύ της ΕΕ και των Ηνωμένων Πολιτειών.

Ο στόχος αποκλιμάκωσης των εμπορικών εντάσεων με τις ΗΠΑ έχει απόλυτη συνέπεια με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) στην οποία ορίζεται ότι η ΕΕ θα πρέπει να εργάζεται με στόχο την προώθηση της ενσωμάτωσης όλων των χωρών στην παγκόσμια οικονομία, μεταξύ άλλων και μέσω της προοδευτικής κατάργησης των περιορισμών του διεθνούς εμπορίου¹.

Η σύσταση για την έναρξη διαπραγματεύσεων με τις ΗΠΑ για την εξάλειψη των δασμών δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να ερμηνευτεί ως ένδειξη ότι η Επιτροπή επιθυμεί να παρεκκλίνει από τις υφιστάμενες εμπορικές και επενδυτικές πολιτικές που προβλέπονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Εμπόριο για όλους: Προς μια πιο υπεύθυνη πολιτική για το εμπόριο και τις επενδύσεις»².

¹ Άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο ε) της ΣΕΕ.

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/january/tradoc_154141.pdf

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η σύσταση συνάδει με άλλες πολιτικές της Ένωσης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Άρθρο 207 παράγραφος 3 και παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφοι 3 και 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται στους τομείς που υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ. Η κοινή εμπορική πολιτική συγκαταλέγεται στους τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης, που απαριθμούνται στο άρθρο 3 της ΣΛΕΕ. Μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ, η εν λόγω πολιτική περιλαμβάνει τη διαπραγμάτευση εμπορικών συμφωνιών.

- **Αναλογικότητα**

Η σύσταση της Επιτροπής είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας και αναγκαία με γνώμονα τον στόχο μας για αποκλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων με τις ΗΠΑ.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Από το 2012 έχει πραγματοποιηθεί σημαντικός αριθμός διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τα πιθανά κέρδη από την εξάλειψη των δασμών. Έχουν οργανωθεί πολλές ακροάσεις και συναντήσεις διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών. Τα ανωτέρω προστίθενται στις δημόσιες συζητήσεις που πραγματοποιούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα κράτη μέλη της ΕΕ, ή που διοργανώνονται από αυτά.

- **Σύλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Σε προηγούμενες δραστηριότητες διαβουλεύσεων, από το 2012 και εξής, είχε ήδη συγκεντρωθεί σημαντική εμπειρογνωσία σχετικά με τα πιθανά οφέλη από την εξάλειψη των δασμών μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ (βλ. συνδέσμους και έγγραφα στον ακόλουθο ιστότοπο:

http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=146 .

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Λόγω της πολιτικής επιτακτικής ανάγκης να επιτευχθεί ταχεία πρόοδος με σκοπό τη μείωση των εμπορικών εντάσεων μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ, όπως αυτή διατυπώθηκε από τον πρόεδρο της Επιτροπής μετά τη συνάντησή του με τον πρόεδρο των ΗΠΑ και εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στην άτυπη σύνοδό του της 16ης Μαΐου 2018 στη Σόφια, η σύσταση εξαιρέθηκε από την τυπική διαδικασία εκτίμησης επιπτώσεων.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η σύσταση είναι συνεπής με τις Συνθήκες της ΕΕ και με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η συμφωνία για την εξάλειψη των δασμών θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ υπό τη μορφή διαφυγόντων τελωνειακών δασμών ως συνέπεια της εξάλειψης των δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα, που αντιπροσωπεύουν περίπου 2,2 δισ. EUR (στοιχεία για το 2017). Αναμένονται έμμεσες θετικές επιπτώσεις όσον αφορά την αύξηση των πόρων που συνδέονται με τον φόρο προστιθέμενης αξίας και άλλους φόρους και αυξήσεις του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Διαδικαστικές πτυχές**

Η Επιτροπή θα διαπραγματευτεί εξ ονόματος της ΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, προτείνεται το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ορίσει την επιτροπή εμπορικής πολιτικής ως την επιτροπή σε διαβούλευση με την οποία πρέπει να διεξαχθούν οι διαπραγματεύσεις.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα ενημερώνεται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 10 της ΣΛΕΕ.

Η Επιτροπή θα δημοσιοποιήσει την παρούσα σύσταση και το παράρτημά της αμέσως μετά την έγκρισή τους.

Η Επιτροπή συνιστά οι οδηγίες διαπραγμάτευσης να δημοσιοποιηθούν αμέσως μετά την έγκρισή τους από το Συμβούλιο.

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση της έναρξης διαπραγματεύσεων για συμφωνία με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σχετικά με την εξάλειψη των δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 3 και παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφοι 3 και 4,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να αρχίσει διαπραγματεύσεις, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής για μια συμφωνία σχετικά με την εξάλειψη των δασμών για τα βιομηχανικά προϊόντα.

Άρθρο 2

Οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται βάσει των οδηγιών διαπραγμάτευσης του Συμβουλίου οι οποίες παρατίθενται στο παράρτημα.

Άρθρο 3

Η Επιτροπή διεξάγει τις διαπραγματεύσεις σε διαβούλευση με την [η ονομασία της ειδικής επιτροπής εισάγεται από το Συμβούλιο].

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση και το παράρτημά της θα δημοσιοποιηθούν αμέσως μετά την έγκρισή τους.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*